

DZIECKO LEWORĘCZNE

Leworęczność Jest naturalnym przejawem dominacji jednej z półkul mózgowych, więc nie należy się niepokoić i konieczne przyuczać dziecka do posługiwania się ręką prawą. **Lateralizacja** (stronność) to jeden z czynników rozwoju ruchowego dziecka i kształtuje się w ciągu jego życia. W 3.-6. m-cu dziecko wyciąga do przedmiotów obie ręce, po 6. m-cu można zauważyć pierwsze przejawy używania jednej z rąk. Na przełomie I. i II. roku życia przejawy te zanikają, gdyż dziecko uczy się chodzić, a do tego zaangażowane są obie nogi. Gdy chód jest zautomatyzowany, stronność znów się rozwija. Powyżej III. roku życia zaczyna ustalać się praworęczność i leworęczność. Do VI. roku powinna się ustalić dominacja jednej z rąk. Jeśli tak się nie stanie i jedna ręka nie przejmie wiodącej roli, mogą się pojawić trudności w okresie szkolnym:

- czytanie i pisanie – przeskakiwanie i opuszczanie liter, sylab, wyrazów, zmiana kolejności liter, kłopoty z rozpoznawaniem i odwzorowywaniem liter i cyfr o podobnym kształcie,
- rysowanie – zaburzone współdziałanie oka i ręki, mniejsza sprawność ręki,
- opóźniony rozwój ruchowy,
- brak orientacji w schemacie własnego ciała (prawa – lewa strona, góra – dół).

U niektórych dzieci nie ma wyraźnych różnic w pracy obu rąk – są to dzieci oburęczne. Może to być zjawisko przejściowe, ale zdarza się, że oburęczność czy obustronność pozostanie do końca życia.

Trudności szkolne dzieci leworęcznych są często związane z tym, że zmusza się je do posługiwania się prawą ręką, ponieważ nasze pismo przystosowane jest dla osób praworęcznych – piszemy od lewej do prawej, a dziecko leworęczne powinno pisać od prawej do lewej krawędzi. Pojawia się wtedy pismo zwierciadlane – do okresu szkolnego jest to naturalny przejaw niedojrzałości w zakresie orientacji w przestrzeni, natomiast po tym etapie pismo lustrzane jest już zaburzeniem. Występują wtedy:

- czytanie i pisanie od prawej,
- odwracanie położenia liter i cyfr w przestrzeni, co powoduje trudności w poprawnym pisaniu i czytaniu,
- błędy w liczeniu.

Prawidłowe ułożenie ręki podczas pisania sprawia dziecku duże trudności i wpływa na:

- poziom graficzny pisma (tzw. brzydkie pismo),
- wolne tempo pisania.

Konsekwencjami niepowodzeń w początkowej fazie nauki mogą być zaburzenia nerwicowe i utrata wiary w siebie.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW DZIECKA LEWORĘCZNEGO:

- podczas pisania i rysowania obie stopy siedzącego przy stole dziecka powinny być oparte o podłogę, a przedramiona o stół; plecy powinny być wyprostowane, tułów nie powinien opierać się o stół, by dziecko miało swobodę ruchów;
- dziecko piszące lewą ręką powinno siedzieć tak, aby mieć sąsiada po stronie prawej;
- światło musi padać z przodu lub od strony prawej – dlatego dziecko powinno w klasie siedzieć w środkowym rzędzie, gdzie światło jest najbardziej rozproszone;
- zeszyt należy układać skośnie, nachylony ku prawej stronie;
- leworęczne dziecko powinno trzymać pióro pomiędzy kciukiem i lekko zgiętym palcem wskazującym, opierając je na palcu środkowym (początkowo dziecko może używać ołówka, by nie zamazywać tekstu) – podobnie praworęczne;
- dłoń i palce, trzymając pióro, powinny się znajdować poniżej liniatury zeszytu, aby dziecko nie zasłaniało sobie tekstu i miało kontrolę wzrokową.

Opracowała: Aleksandra Wejman, logopeda Poradni Psych.-Ped. w Bełchatowie